ePublishing
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία

Τόμ. 2 (2019)

Πρακτικά του 2ου Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Ελλάδα-Ευρώπη 2020: Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα, Νέες Τεχνολογίες, Καινοτομία και Οικονομία», Λαμία 28, 29, 30 Σεπτεμβρίου 2018

Συγκριτική Αξιολόγηση Ποσοτικών – Ποιοτικών διαστάσεων των Επαγγελματικών Λυκείων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για τα σχολικά έτη 2013-14 και 2016-17.

Ιωάννης Κων. Αναγνωστόπουλος, Δημήτριος Ανέστης, Χρήστος Καλιώρας

doi: 10.12681/elrie.1557

https://epublishing.ekt.gr | **e-Εκδότης:** EKT | **Πρόσβαση:** 06/02/2026 20:18:03

Συγκριτική Αξιολόγηση Ποσοτικών – Ποιοτικών διαστάσεων των Επαγγελματικών Λυκείων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για τα σχολικά έτη 2013-14 και 2016-17

Αναγνωστόπουλος Ιωάννης[1], Ανέστης Δημήτριος[2], Καλιώρας Χρήστος[3]
yannisanagno@gmail.com, dim.anestis@yahoo.gr, kaliorasxr@gmail.com
[1]Μεταπτυχιακός φοιτητής Παν. Θεσσαλίας, Δ.Ε., [2] MSc Δ.Ε., [3]Μεταπτυχιακός φοιτητής, Παν. Θεσσαλίας, Δ.Ε.

Περίληψη

Η παρούσα έρευνα στοχεύει στην σημειακή ανάλυση και αποτύπωση των ποσοτικών – ποιοτικών διαστάσεων των Επαγγελματικών Λυκείων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, αντλώντας στοιχεία από δύο σχολικά έτη, το 2013-14, και τρία χρόνια μετά, το 2016-17. Οι πέντε δείκτες ποιότητας παράγονται από πρωτογενείς μεταβλητές, ο ορισμός των οποίων έγινε από στοιχεία της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας και από τις Σχολικές Μονάδες μέσω ερωτηματολογίου. Η μείωση του μαθητικού δυναμικού, η μείωση του αριθμού των μαθητών/τριών ανά τμήμα, η αύξηση του ποσοστού διακοπής της φοίτησης και τέλος η αύξηση του ποσοστού επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις αποτελούν τα σημαντικότερα ευρήματα.

Λέξεις κλειδιά: Επαγγελματικά Λύκεια, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Στερεάς Ελλάδας, Δείκτες ποιότητας της εκπαίδευσης.

Abstract

The aim of the present work is to analyze and quantitative and qualitative parameters of Vocational Lyceum efficiency in the region of Central Greece. Data sets from two school years (2013-14 and 2016-17) were obtained from the Regional Educational Authority of Primary and Secondary Education of Central Greece and from School Units via a questionnaire. A comparison of the two data sets indicates that a reduction of the registered students, a reduction in the number of students per class and an increased drop-out rate were accompanied by an increased success rate in University entrance exams of the students of vocational lyceums in Central Greece.

Keywords: Vocational Schools, Secondary Education of Central Greece, Quality Indicators of Education.

1. Εισαγωγή

Τα άτομα και οι κοινωνίες επενδύουν στη ποσοτική και ποιοτική διαμόρφωση του ανθρώπινου κεφαλαίου και χρηματοδοτούν την εκπαίδευση που αποτελεί τον κύριο θεσμικό μηχανισμό παραγωγής, συσσώρευσης και διάχυσης ανθρώπινου κεφαλαίου και συγχρόνως, παράγοντα / μεταβλητή «κλειδί» της οικονομικής μεγέθυνσης (Τσαμαδιάς, κ.α., 2010; Τσαμαδιάς & Σταϊκούρας, 2004).

Η επαγγελματική εκπαίδευση αποτελεί μια από τις βασικές δυνάμεις της κοινωνίας για ανάπτυξη και πρόοδο. Ενισχύει το ανθρώπινο κεφάλαιο διευρύνοντας και εμπλουτίζοντάς το με γνώσεις και δεξιότητες. Καθιστά τον άνθρωπο ικανό να εφαρμόζει αλλά και να παράγει τεχνολογία.

2. Εμπειρική Ανάλυση

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι μία διοικητική περιφέρεια στο γεωγραφικό διαμέρισμα της Κεντρικής Ελλάδας στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) στην απογραφή του 2011 ο πληθυσμός της περιφέρειας ανέρχεται σε 547.390 κατοίκους, καθιστώντας την 8η μεγαλύτερη σε πληθυσμό ελληνική περιφέρεια. Η Στερεά Ελλάδα καταλαμβάνει έκταση

15.549 τετραγωνικά χιλιόμετρα καθιστώντας την 2η μεγαλύτερη σε έκταση ελληνική περιφέρεια. Η Περιφέρεια διαιρείται σε 5 Περιφερειακές Ενότητες με σειρά κατάταξης ως προς τον πληθυσμό: Εύβοια 210.815, Φθιώτιδα 158.231, Βοιωτία 117.920, Φωκίδα 40.343 και Ευρυτανία 20.081.

Οι δείκτες ποιότητας της εκπαίδευσης παράγονται από τις πρωτογενείς μεταβλητές και εκφράζουν:

Δ1: Τον αριθμό των μαθητών/τριών ανά τμήμα

Δ2: Τον αριθμό των μαθητών/τριών ανά εκπαιδευτικό

Δ3: Το ποσοστό διακοπής της φοίτησης του μαθητικού δυναμικού

Δ4: Το ποσοστό επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις

Δ5: Το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικά προγράμματα της σχολικής μονάδας

Η άντληση των στοιχείων πραγματοποιήθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας, από 21 Σχολικές Μονάδες για το 2013-14 και από 22 Σχολικές Μονάδες για το 2016-17 μέσω ερωτηματολογίου.

Ο συνολικός αριθμός του μαθητικού δυναμικού που φοιτά στα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) το σχολικό έτος 2013-14 στη περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ανέρχεται σε 3.815, ενώ το σχολικό έτος 2016-17 σε 3.521, σημειώνοντας μείωση της τάξεως του 7,71%.

Πίνακας 1: Κατάταξη Περιφερειών ως προς το μαθητικό δυναμικό για τα σχολικά έτη 2013-14 και 2016-17

Περιφέρεια	**2013-14**	**2016-17**	**Ποσοστό (%)**
Εύβοια	1.727	1609	-6,83%
Βοιωτία	984	938	-4,67%
Φθιώτιδα	827	740	-10,52%
Ευρυτανία	136	117	-13,97%
Φωκίδα	141	117	-17,02%
Σύνολο	**3.815**	**3521**	**-7,71%**

Οι μεγαλύτερες και οι μικρότερες σχολικές μονάδες των επαγγελματικών λυκείων της Περιφέρειας για τα σχολικά έτη 2013-14 και 2016-217 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2: Κατάταξη Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ) ως προς το μαθητικό δυναμικό για τα σχολικά έτη 2013-14 και 2016-17

Σχ. Έτος 2013-14	**Σχ. Έτος 2016-17**
Μεγαλύτερα ΕΠΑΛ	
1ο ΕΠΑΛ Λιβαδειάς (403)	1ο ΕΠΑΛ Λιβαδειάς (362)
2ο ΕΠΑΛ Χαλκίδας (392)	1ο ΕΠΑΛ Χαλκίδας (330)
2ο ΕΠΑΛ Λαμίας (316)	2ο ΕΠΑΛ Χαλκίδας (315)
Μικρότερα ΕΠΑΛ	
ΕΠΑΛ Φραγκίστας (20)	ΕΠΑΛ Φραγκίστας (17)
ΕΠΑΛ Κονίστρων (53)	Εσπερινό ΕΠΑΛ Λιβαδειάς (64)
ΕΠΑΛ Μακρακώμης (56)	ΕΠΑΛ Μακρακώμης (64)

Ο μεγαλύτερος αριθμός των μαθητών/τριών ανά τμήμα εμφανίζεται στην Βοιωτία 24 το έτος 2013-14 και για το 2016-17 στην Εύβοια 12,9, ενώ ο μικρότερος εμφανίζεται στην Ευρυτανία 13 το έτος 2013-14 και 7,4 το 2016-17 (Σχήμα 1).

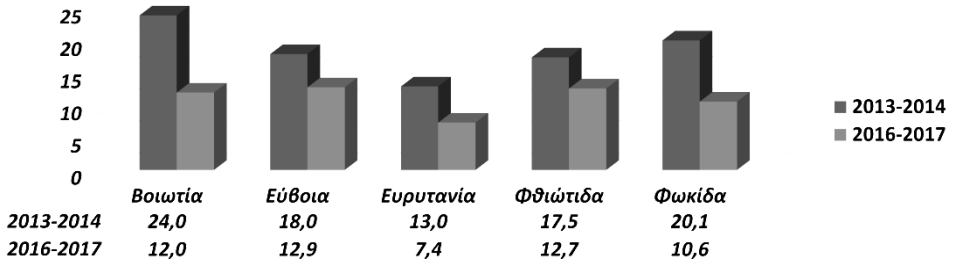

Σχήμα 1: Ο αριθμός των μαθητών/τριών ανά τμήμα

Ο μεγαλύτερος αριθμός των μαθητών/τριών ανά εκπαιδευτικό εμφανίζεται στην Βοιωτία 7,7 το 2013-14 και για το 2016-17 7,5, ενώ ο μικρότερος εμφανίζεται στην Ευρυτανία 3,8 το έτος 2013-14 και 2,1 το 2016-17 (Σχήμα 2).

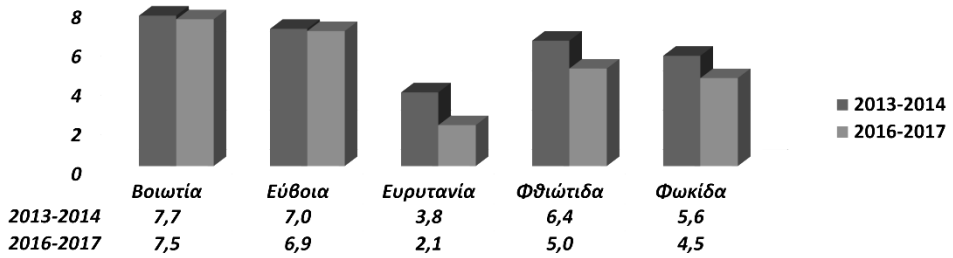

Σχήμα 2: Ο αριθμός των μαθητών/τριών ανά εκπαιδευτικό

Το μεγαλύτερο ποσοστό διακοπής της φοίτησης του μαθητικού δυναμικού εμφανίζεται στην Εύβοια 14% το έτος 2013-14 και για το 2016-17 στην Βοιωτία 24%, ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην Φθιώτιδα 3% το 2013-14 και στην Φωκίδα 10% το 2016-17 (Σχήμα 3).

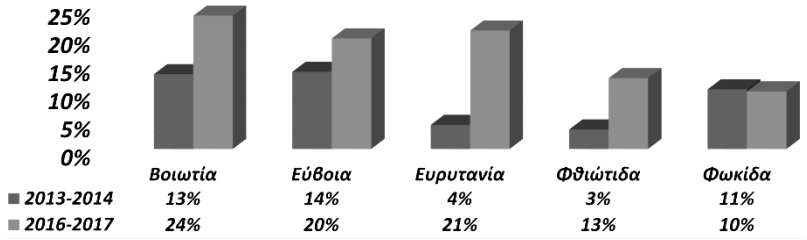

Σχήμα 3: Το ποσοστό διακοπής της φοίτησης του μαθητικού δυναμικού

Το μεγαλύτερο ποσοστό επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις εμφανίζεται στην Ευρυτανία 31% το έτος 2013-14 και για το 2016-17 στην Εύβοια 37%, ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην Φθιώτιδα 15% το 2013-14 και στην Ευρυτανία 28% το 2016-17 (Σχήμα 4).

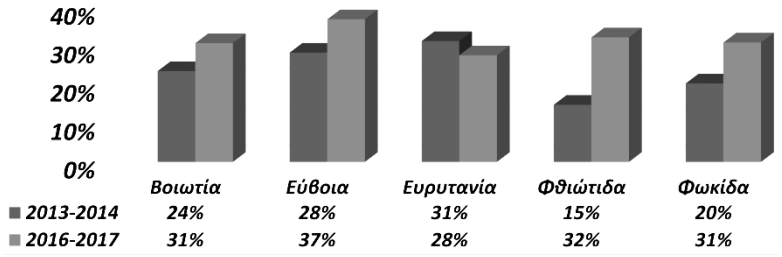

Σχήμα 4: Το ποσοστό επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής των μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικά προγράμματα εμφανίζεται στην Ευρυτανία 42% το έτος 2013-14 και για το 2016-17 είναι 73%, ενώ το μικρότερο ποσοστό εμφανίζεται στην Φωκίδα 0% το 2013-14 και στην Εύβοια (12%) το 2016-17 (Σχήμα 5).

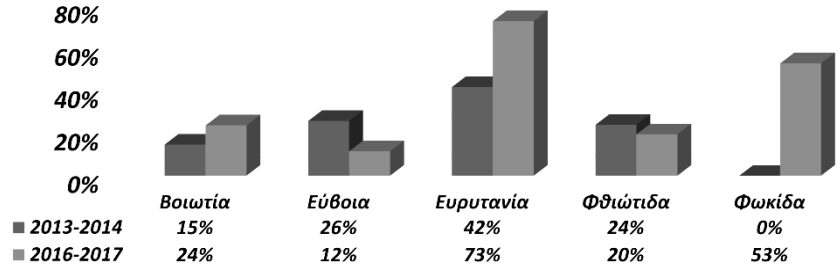

Σχήμα 5: Το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικά προγράμματα

Ο συνολικός αριθμός των μαθητών/τριών ανά τμήμα για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για το 2013-14 και για το 2016-17, παρουσιάζει σημαντική διαφορά, ενώ ο αριθμός μαθητών/τριών ανά εκπαιδευτικό για τα αντίστοιχα σχολικά έτη παρουσιάζει μικρή διακύμανση (Σχήμα 6).

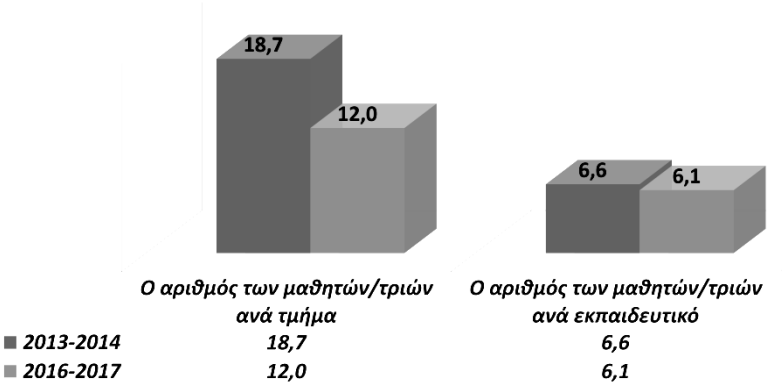

Σχήμα 6: Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Το ποσοστό διακοπής της φοίτησης του μαθητικού δυναμικού καθώς επίσης το ποσοστό επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις παρουσιάζει σημαντική διαφορά για τα δύο σχολικά έτη αναφοράς, ενώ αντίθετα το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικά προγράμματα παραμένει σταθερό (Σχήμα 7).

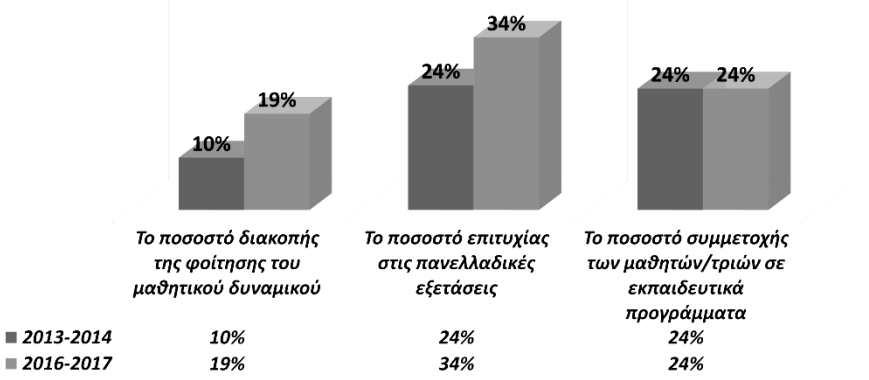

Σχήμα 7: Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Το έτος 2013-2014 το 48% των Διευθυντών/τριών κατέχει Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ενώ το 2016-2017 το 36%. Το 2013-2014 το 38% των Διευθυντών/τριών κατέχει Πτυχίο γνώσης Ξένης Γλώσσας επιπέδου «Πολύ καλά & Άριστα» ενώ το 2016-2017 το 36%.

3. Συμπεράσματα

Η σύγκριση του μαθητικού δυναμικού για τις περιφερειακές ενότητες αναδεικνύει την Εύβοια να συγκεντρώνει των μεγαλύτερο αριθμό μαθητών με την Βοιωτία να ακολουθεί, αφήνοντας πίσω την Φθιώτιδα αν και πληθυσμιακά βρίσκεται στην δεύτερη θέση. Η μείωση που παρατηρείται στο μαθητικό δυναμικό για το 2016-17 αντιστοιχεί σε 294 μαθητές/τριες δηλαδή το μέγεθος ενός μεγάλου ΕΠΑΛ. Αξίζει να σημειώσουμε ότι το 2013-14 εφαρμόζεται η διαθεσιμότητα των εκπαιδευτικών με μείωση τομέων, ενώ το 2016-17 τα ΕΠΑΛ βρίσκονται σε πλήρη ανάπτυξη με την σημερινή μορφή τους, εφαρμόζοντας δε τον θεσμό της Μαθητείας για πρώτη φορά. Η επαναφορά των τομέων δημιουργεί μείωση στον αριθμό των μαθητών/τριών ανά τμήμα για το 2016-17, ενώ αντίθετα ο αριθμός των εκπαιδευτικών ανά τμήμα παραμένει σχεδόν σταθερός.

Το ποσοστό διακοπής της φοίτησης του μαθητικού δυναμικού αυξάνεται σημαντικά το 2016-17, ωστόσο η μείωση του αριθμού των συμμετεχόντων στις Πανελλαδικές Εξετάσεις από 849 το 2013-14 σε 795 το 2016-17 και η ταυτόχρονη αύξηση των επιτυχόντων από 212 σε 256, αυξάνουν το ποσοστό επιτυχίας στις πανελλαδικές εξετάσεις. Συγκεκριμένα ένας στους τρεις υποψηφίους εισάγεται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το σχολικό έτος 2016-17. Η συμμετοχή των μαθητών/τριών σε εκπαιδευτικά προγράμματα παραμένει σταθερή, με έναν στους τέσσερις να συμμετέχουν σε αυτά.

Η περαιτέρω αποτύπωση των ποσοτικών – ποιοτικών διαστάσεων των Επαγγελματικών Λυκείων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και για επόμενα σχολικά έτη αποτελεί σημαντική ανάγκη διερεύνησης με σκοπό την ανατροφοδότηση του σχεδιασμού της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, που τόσο υστερεί έναντι του Ευρωπαϊκού μέσου όρου. Η εφαρμογή του θεσμού της «Μαθητείας» και η υλοποίηση του προγράμματος «μία Νέα Αρχή για τα ΕΠΑΛ» αποτελούν σημαντικά στοιχεία για περαιτέρω έρευνα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική Στατιστική Αρχή (2018). *Ελλάς με αριθμούς.* Ανακτήθηκε από http://www.statistics.gr/documents/20181/1515741/GreeceInFigures_2018Q1_GR.pdf/a4db301e-293b-4abc-a6a6-7f403fb2eb2d στις 16 Ιουνίου 2018.

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα.* Ανακτήθηκε από http://www.cedefop.europa.eu/files/4130_el.pdf στις 16 Ιουνίου 2018.

Κουτσούκος, Φ. (2017). Η Σχέση του Ανθρώπινου Κεφαλαίου του Διδακτικού Προσωπικού των Επαγγελματικών Λυκείων και της Εισαγωγής των Αποφοίτων τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: «Η Περίπτωση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας». *Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία, 1*, 123–137.

Ρίζος, Δ., Μπερσίμης, Φ. Γ., & Μάνδαλου, Ι. (2017). Αξιολόγηση της Ποιότητας της Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. *Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία, 1*, 371–376.

Τσαμαδιάς Κ., Σταϊκούρας, Χ., & Πέγκας, Π. (2010). Το Απόθεμα του Ανθρώπινου Κεφαλαίου, οι Συσχετίσεις και οι Αιτιώδεις Σχέσεις του με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, το Διαθέσιμο Εισόδημα και τις Ιδιωτικές Καταθέσεις στις Περιφέρειες της Ελλάδας, την περίοδο 1998 – 2008. *Η Περιφερειακή Διάσταση της Νέας Στρατηγικής – Ευρώπη 2020, 16*, 135–150.

Τσαμαδιάς, Κ., & Σταϊκούρας, Χ. (2004). Το ανθρώπινο κεφάλαιο στην οικονομία της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (περίοδος 1998-2002), *Πρακτικά Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου «Εκπαίδευση και Ανάπτυξη»,* (σσ. 240–269).